

Històries d'aula.

Un company d'aprenentatge particular

Mercè Company Plaza
M. Martina Socías Vich
CP NADAL CAMPANER ARROM. COSTITX

SOM un grup format per nins i nines d'educació infantil de diferents edats, la nostra és una escola unitària, en total som vint-i-dos identitats treballant juntes per comprendre i entendre la realitat que ens envolta. Dues som mestres, 19 són infants i un és un conill.

Com pot un petit mamífer convertir-se en protagonista excepcional dels aprenentatges dels alumnes d'una aula d'educació infantil? Les mestres no hi toquen! Evidentment aquesta seria una explicació, però no és ben bé així.

De fet les mestres no projectarem dur a l'aula una mascota, no planificarem, no programarem activitats, no ens plantejarem objectius a desenvolupar amb els nostres alumnes que fessin necessari tenir cura d'un animal a l'aula.

El que sabem és que els infants necessiten comprendre el món, per situar-s'hi i créixer com a persones; partint de la seva realitat d'acord amb la pròpia identitat personal, però amb el suport del grup, amb l'ajuda de la comunitat. Per tant a l'hora de dissenyar les nostres activitats aquest és un punt que tenim molt present.

El nou currículum d'educació infantil diu en l'apartat d'orientacions metodològiques el següent:

“Els infants d'aquesta etapa educativa aborden la realitat des de tots els àmbits, integrant i relacionant els nous coneixements amb els preexistents. L'enfocament didàctic de les activitats que es duen a terme a l'escola és necessàriament globalitzat i fonamentat en la significativitat, a fi

que els nous coneixements siguin funcionals i aplicables. Això implica una programació flexible, que es fonamenti en la gestió de les vivències, experiències, interessos i coneixements previs dels infants, que doni cabuda als esdeveniments puntuals i ocasionals, significatius per ells, integrant-los dins la seva planificació, i que contempli l'adopció de mesures per gestionar la diversitat, tenint en compte l'entorn de l'infant i el plantejament de situacions educatives que possibilitin el recorregut de l'acte al pensament, incorporant diverses estratègies de representació que ajudin a donar sentit a l'activitat.”

Així doncs, la nostra és una programació oberta i flexible que vol donar cabuda a totes aquelles situacions particulars que ens possibilitin aprenentatges significatius, motivadors, útils i compartits. Volem formar una autèntica comunitat de recerca de coneixement, afavorint el treball cooperatiu entre els nostres alumnes,

potenciant el diàleg i la reflexió, integrant les diferents identitats que configuren el grup classe.

Ens cal doncs estar a l'aguait i reconèixer aquells esdeveniments que ens facilitaran situacions d'aprenentatge riques i profitoses per als nostres alumnes.

Els infants, juntament amb les mestres creen una història d'aula al voltant de la qual s'organitza la feina, que se realitza de forma conjunta. Aquesta història, com qualsevol altra, és escrita pels nins i nines, amb el seu pròpi llenguatge i coneixements. És amb l'ajuda de les mestres, que introdueixen el llenguatge matemàtic formal, quan es dóna forma a la narració.

“La mestra també sap que les pràctiques culturals en les quals vol familiaritzar els infants, són de diferent naturalesa : pràctiques lingüístiques, artístiques, matemàtiques, socials i ètiques...”

Sap també, que un element clau del procés és la interacció dialogada amb els altres.

Sap també, que aquests processos han de viure'ls els infants d'acord amb el que ells són, sense por al fracàs i vinculant-los a la seva necessitat de comprendre el món.

I sap, que per això, l'aula ha de tenir un significat global que ella i els infants han de construir.” Carles Gallego

Sense cap dubte l'arribada de n'Estel, el nostre conill, ens proporciona tot un món de possibilitats. La història de n'Estel va començar quan la mare de n'Adrian, un nin de la classe, ens va oferir tenir una mascota per l'aula. L'animal va ser un conill i va tenir una excel·lent rebuda de tots i totes.

A mitjans de novembre el conill va arribar a l'escola i el primer que vàrem decidir, mitjançant unes votacions molt ajustades, va ser el seu nom, entre tots els seleccionats va guanyar *Estel*. A partir d'aquest moment la nostra mascota ens va anar ajudant a dur a terme infinitats d'activitats de les quals vàrem aprendre conceptes i desenvolupar estratègies que ens ajudaren i ens ajudaran a interpretar el nostre entorn i els canvis i esdeveniments que es produeixen.

N' Estel esdevingué una eina per treballar transdisciplinàrment a l'aula. Tenir cura de n'Estel, formular hipòtesis sobre ell i el que passava al seu interior, fer observacions, recollir

dades i organitzar-les per poder interpretar-les...Tot des del diàleg i la posada en comú de coneixements.

N'Estel tenia poc més d'un mes quan arribà a l'escola, la mare de n'Adrian ens va recomanar la dieta que havia de seguir i ens va fer saber que els conills de camp eren molt delicats i es morien fàcilment, ens calia vigilar el seu creixement i controlar el seu pes.

Com ho podíem fer? Com ho feien els nins i nines de la classe per saber si creixien? Els infants ens parlaren del metge, quan van a la revisió els pesa i els mida. Així doncs havíem de pesar i midar el conill i enregistrar el pes i la mida cada setmana. Aquí tenim un altre problema, com fer un full de registre; observarem les cartilles mèdiques i entre tots decidirem quin seria el nostre model de registre.

Un cop recopilades les dades, com podíem organitzar-les per tal de analitzar-les i extreure'n conclusions? Vet aquí un mou repte. Era difícil trobar un model d'organització de dades adequat als nostres alumnes, havia de ser clar i molt visual fàcil d'interpretar. Ens vàrem decidir per la recta numèrica. Acordàrem que cada número representaria una setmana de la vida del conill, a dalt posaríem la mida del conill i a baix el pes, també podríem posar esdeveniments importants en la vida de n'Estel com ara l'inici de la construcció de la seva nova gàbia al nostre taller. Representar la mida va ser

senzill dibuixarem conills de les diferents mides que teníem recollides en els nostres full de registre, la representació del pes va ser un poc més complicada. Com podíem fer veure a tots els companys de l'escola quina diferència hi havia entre el que pesava n'Estel a les vuit setmanes i a les 24?. Sabíem que la farina, el sucre es venen en bosses d'un quilo o de mig quilo, pensàrem que podríem representar el pes amb arròs omplint bosses d'acord amb les quantitats anotades als nostres registres.

Un cop construïda la línia de vida de n'Estel decidíem representar cada un de nosaltres la nostra història personal, cada un dels membres del grup va construir la seva pròpia línia de vida amb ajuda de les famílies. En el nostre cas cada número de la recta numèrica faria referència a un any de la nostra vida. Aquesta va ser una activitat que va agradar molt als infants, ja que compartiren amb les seves famílies la confecció de les seves línies de vida i llavors l'explicaren als companys fent-los part de les seves vivències trametent-los les seves emocions.

Finalment n'Estel va créixer tant que van haver de dissenyar i construir una nova gàbia per ell, ara viu al pati de l'escola ja no viatja d'aquí allà el cap de setmana. Té una gran conillera amb una caseta per amagar-se i una rampa, pot botar més d'un metre, cada dia es menja una poma per berenar. És un enorme conill de camp que viu a l'escola, que tots estimam, al qual agraïm tot el que ens ha ensenyat. Ens ha proporcionat excuses per alfabetitzar-nos culturalment i poder així interpretar el món partint de la nostra realitat, posant al nostre abast les eines i els instruments culturals necessaris per observar-la, conèixer-la i interpretar-la.

“És la cultura la que ens fa humans, no solament les nostres potencialitats biològiques” Vigotsky